

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ПРВ ОДДЕЛ

СЛУЧАЈ БАЛАЖОСКИ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

(Жалба бр. 45117/08)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

25 април 2013

Оваа пресуда ќе стане конечна во согласност со условите предвидени во членот 44 став 2 од Конвенцијата. Истата може да биде предмет на редакциски измени.

Во случајот Балажоски против Република Македонија,

Европскиот суд за човекови права (Прв Оддел), заседавајќи во судски совет во состав:

Isabelle Berro-Lefèvre, *President*,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Julia Laffranque,

Linos-Alexandre Sicilianos,

Erik Møse,

Ksenija Turković,

Dmitry Dedov, *судии*,

и Søren Nielsen, *Секретар на судот*,

Расправајќи на затворена седница на 2 април 2013 година,

Ја донесе следната пресуда која беше усвоена на истиот ден:

ПОСТАПКА

1. Случајот беше поведен со жалба (бр. 45117/08) против Република Македонија поднесена до Судот согласно членот 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи („Конвенцијата“) од страна на македонски државјанин, г-дин Цевит Балажоски („жалителот“) на 9 септември 2008 година.

2. Жалителот беше застапуван од г-ѓица Т.Силјаноска, адвокат од Кичево. Македонската Влада („Владата“) беше застапувана од нивниот поранешен агент г-ѓа Р.Лазареска Геровска по која стапи нивниот сегашен агент г-дин К.Богданов.

3. Жалителот наведе дека пресудата на Врховниот суд со која беше отфрлено неговото барање за ревизија како недозволено *ratione valoris*, е спротивна на претходните пресуди на судот во истата постапка во

која беа уважени таквите барања претходно поднесени од тужителката, со што биле повредени неговите права од членот 6 од Конвенцијата.

4. На 17 март 2011 година за жалбата беше информирана Владата. Исто така, беше одлучено за дозволеноста и основаноста на жалбата да биде донесена одлука во исто време (член 29 став 1 од Конвенцијата).

ФАКТИ

I. ОКОЛНОСТИТЕ НА СЛУЧАЈОТ

5. Жалителот е роден 1956 година и живее во Кичево.

6. На 1 април 1998 година бившата жена на жалителот („тужителка) поднесе граѓанска тужба против него барајќи утврдување дека била сопственик на половина од имотот стекнат во нивниот брак, или алтернативно, парична компензација еднаква на половина од вредноста, која не била специфицирана во тужбата. Тужителката ја навела вредноста на спорот на 10,000 македонски денари (МКД) (приближно 160 евра (ЕУР), како основа за пресметка на судските трошоци. Случајот бил расправан пред Основниот суд во Кичево („првостепениот суд“).

7. Двете странки биле законски застапувани во постапката. Според вештачењето од 19 мај 1998 година, вредноста на спорниот имот била утврдена на МКД 6,012,944 (приближно ЕУР 98,000).

8. На 9 октомври 1998 година првостепениот суд го одбил тужбеното барање кое било сумирано на следниот начин:

“да се признае барањето на тужителката дека е сопственик на половина од имотот, кој е е брачен имот...и ако (жалителот) сака

да биде ослободен од неговата обврска, да и плати на тужителката сума од МКД 3,006,472 (приближно ЕУР 49,000)”.

9. Судот утврдил дека жалителот, кој живеел и работел во Австрија, ја платил куќата што била изградена на земјиштето кое било сопственост на неговиот покоен татко. Тужителката не придонела кон изградбата на куќата. Како што е наведено во воведот на пресудата, судот ја утврдил вредноста на спореот на МКД 3,006,472. На 14 април 1999 година Апелациониот суд во Битола ја потврдил пресудата.

10. Тужителката поднела барање за ревизија на пресудите на пониските судови до Врховниот суд. Таа се жалела дека во работата на првостепениот суд учествувал неквалификуван преведувач и дека биле погрешно утврдени фактите во однос на нејзиниот придонес кон изградбата на куќата која била брачна тековина. Јавниот обвинител исто така побарал заштита на законитоста наведувајќи дека пониските судови погрешно утврдиле дека странките живееле заедно 10 години, наместо дваесет и една година (бракот *de facto* престанал во 1997 кога тужителката ја напуштила куќата). Обвинителот понатаму тврдел дека спорната куќа, чија вредност била во германски марки 190,887, била изградена помеѓу 1989 и 1996 година. Пониските судови пропуштиле да го земат предвид придонесот на тужителката во изградбата на куќата, како имот стекнат во брак.

11. На 30 септември 1999 година Врховниот суд ги прифатил и барањето за заштита на законитоста и ревизијата и го вратил случајот на повторно одлучување пред првостепениот суд. Тој утврдил дека пониските судови погрешно утврдиле дека спорната куќа била изградена во време кога странките не биле веќе во брак. Според судот, дури во 1997 година жалителот јасно ја истакнал неговата намера да се раздели од тужителот. Ирелевантно било што странките не живееле заедно претходно повеќе години (додека жалителот бил во Австрија).

Слично, не било од значење дали тужителката придонела кон изградбата на куќата. Доколку истата била изградена за време на бракот, таа била заедничка сопственост. Воведниот дел на пресудата ја утврдил вредноста на спорот на МКД 3,006,472.

12. Со пресудите од 26 мај 2000 година и 13 јуни 2001 година првостепениот суд повторно го одбил барањето на тужителката. Двете пресуди биле укинати од Апелациониот суд во Битола на 29 јануари и 11 декември 2001 година. Сите четири пресуди ја наведувале истата вредност на спорот (МКД 3,006,472) во нивните воведи. Случајот бил повторно вратен за одлучување на првостепениот суд.

13. Како што е поднесено од Владата, на расправата на 15 мај 2002 година првостепениот суд утврдил дека жалителот истакнал противтужбено барање со кое барал судот да му ја признае целата предметна сопственост. Било одлучено за двете тужбени барања да се одлучува во една постапка.

14. На 25 декември 2002 година првостепениот суд одлучил делумно во корист на тужителката и ѝ признал сопственост од 5% од имотот. Тој понатаму наредил жалителот да ѝ го признае на тужителката сопственичкото право или да ѝ плати 5% од вредноста на имотот претходно пресметана на МКД 6,012,944. Ги одбил барањата на тужителката да биде призната за сопственик на половина од имотот или да добие парична компензација од МКД 3,006,472. Понатаму, на жалителот му била призната сопственост на останатиот дел од 95%. Неговото барање да биде признат за сопственик на целиот имот било одбиено. Судот одлучил и по трошоците на спорот. Оваа пресуда исто ја навела сумата од МКД 3,006,472 како вредност на спорот.

15. На 22 октомври 2003 година Апелациониот суд во Битола ја одбил жалбата на тужителката и ја уважил жалбата на жалителот. Наредил повторно разгледување на случајот во однос на пресудата на

првостепениот суд со која на тужителката ѝ бил признато 5% дел од имотот или соодветна парична компензација и со која било одбиено барањето на тужителот за негово признавање како единствен сопственик на целокупниот имот. Исто така, ја укинал првостепената пресуда за процесните трошоци.

16. На 20 ноември 2003 тужителката поднела до Врховниот суд барање за ревизија на пресудите на пониските судови, или попрецизно за одбивањето на нејзиното барање таа да биде призната за сопственик на половина од имотот или да добие соодветен паричен надоместок, како и судското признавање на сопственост на жалителот во дел од 95%. Таа се повикувала на суштествени повреди на постапката и повреда на материјалното право. Жалителот не поднел одговор на ревизијата.

17. Со пресуда од 18 мај 2005 година Врховниот суд ја прифатил ревизијата на тужителката и ги укинал пресудите на пониските судови во оспорените делови. Утврдил дека пониските судови дале спротивставени и недоволни образложенија во нивните пресуди. Тие дале контрадикторни аргументи во однос на времето кога куќата била изградена и дали таа може да се смета за заедничка сопственост стекната за време на бракот. Бидејќи првостепениот суд не ги следел инструкциите наведени во пресудата од 30 септември 1999 (види погоре параграф 11), судот наредил случајот да биде разгледан од различен совет на судии од првостепениот суд. Воведниот дел на пресудата ја наведува вредноста на спорот на износ од МКД 3,006,472.

18. На 14 ноември 2005 година првостепениот суд го прифатил тужбеното барање на тужителот признавајќи ѝ половина сопственост од спорниот имот, како заеднички имот стекнат во брак. Исто така наредил жалителот да и признае на тужителката сопственичко право на тој дел. Понатаму, ги одбил барањата на жалителот да му биде признаена сопственост на целиот имот. На 24 октомври 2006 година

Апелациониот суд ја одбил жалбата на жалителот и ја потврдил пресудата на понискиот суд. Ниедна пресуда не содржела информација за вредноста на спорот.

19. На 7 декември 2006 година жалителот поднел барање за ревизија до Врходниот суд тврдејќи дека пониските судови не ги следеле инструкциите на Врховниот суд во пресудата од 18 мај 2005 година (види параграф 17 погоре). Во таа смисла, тој се жалел дека тие не ги утврдиле релевантните факти, односно кога односите меѓу странките се влошиле и кој бил придонесот на тужителката во изградбата на куќата. Тужителката доставила одговор на ревизија во која барала ревизијата да биде отфрлена како недозволена.

20. На 20 март 2008 година Врховниот суд, повикувајќи се на член 34 став 2 и 368 став 3 од Законот за граѓанската постапка од 1998 година (види параграф 21 подолу) ја отфрлил ревизијата како недозволена *ratione valoris*. Судот наведе дека:

“Во оценка на дозволеноста на ревизијата, за вредноста на спорот тужбата и противтужбата не се кумулативни. Дозволеноста на една ревизија се оценува врз основа на вредноста на спорот и тоа тужбата и противтужбата земени одделно.

Во конкретниов случај, вредноста на спорот во однос на тужбеното барање беше прецизирано на МКД 10,000. Вредноста на барањето во однос на противтужбата не е ниту специфицирано, ниту има доказ дека судските такси биле платени. Земајќи ја предвид листата за судски трошоци за правно застапување (на жалителот), јасно е дека (неговиот адвокат) бара исплата на МКД 2,000 за правно застапување кое кореспондира со скалата на трошоци на Адвокатската комора за тужбено барање во вредност помеѓу МКД 25,000 и МКД 50,000 ... Според листата за судски

такси согласно Трошковникот за судски такси, тужителот платила судски такси во вредност од МКД 1,500 што соодветствува на тужбено барање во вредност од МКД 40,000. Со оглед на наведеното, ревизијата е недозволена. Врховниот суд следствено ја отфрла ревизијата како недозволена согласно член 378 од Законот за граѓанската постапка. Според член 474 од Законот за граѓанска постапка („Службен весник“ број.79/2005) одредбите на стариот Закон за граѓанската постапка („Службен весник“ бр.33/98) се применуваат во овој случај.“

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО ПРАВО

A. Закон за граѓанската постапка од 1998 година

21. Релевантните одредби од Законот за граѓанската постапка од 1998 година, во сила во тоа време, го предвидуваат следното:

Член 34

„Ако тужбеното барање не се однесува на паричен износ, но тужителот во тужбата навел дека се согласува наместо исполнување на тоа барање да прими определен паричен износ, како вредност на предметот на спорот ќе се земе тој износ.

Во други случаи, кога тужбеното барање не се однесува на паричен износ, меродавна е вредноста на предметот на спорот што тужителот ја назначил во тужбата.

Ако во случајот од ставот 2 на овој член вредноста на предметот на спорот тужителот очигледно ја назначил многу високо или многу ниско, така што се поставува прашање за правото на изјавување ревизија, судот најдоцна на подготвителното рочиште, а ако подготвителното рочиште не е одржано, тогаш на главната расправа пред почетокот на расправањето за главната работа, брзо и на погоден начин ќе ја провери точноста на означената вредност.“

Член 171 став 2

“Кога составот на судот или правото на изјавување ревизија зависи од вредноста на предметот на спорот, а предмет на тужбеното барање не е паричен износ, тужителот е должен во тужбата да ја назначи вредноста на предметот на спорот.“

Член 320 став 1

“Судот е врзан за својата пресуда штом е објавена, а ако пресудата не е објавена, штом е испратена.“

Член 368 став 3

„Ревизија не е дозволена во имотно-правните спорови во кои тужбеното барање не се однесува на побарување во пари, на предавање предмети или извршување на некое друго чинење, ако вредноста на предметот на спорот што тужителот ја навел во тужбата не преминува 1.000.000 денари.“

Член 374

„Ревизија се поднесува до судот што ја изрекол првостепената пресуда...“

Член 375 став 1

„Ненавремена, нецелосна или недозволена ревизија ќе отфрли со решение претседателот на советот на првостепениот суд, без одржување на рочиште.“

Член 376 ставови 1, 3 и 5

„Примерок од навремена, целосна и дозволена ревизија претседателот на советот на првостепениот суд ќе достави до противната странка и до јавниот обвинител надлежен за подигање барање за заштита на законитоста (член 390).

...

Во рок од 30 дена од денот на доставувањето на ревизијата спротивната странка може да поднесе до [истиот] суд одговор на ревизијата,

....

По приемот на одговорот, односно изјаснувањето за ревизијата или по истекот на рокот за одговор односно за изјаснување, претседателот на советот на првостепениот суд ќе ги достави ревизијата и одговорот на ревизијата,, ако се

поднесени, со сите списи, до Врховниот суд....“

Член 378

„Ненавремена, нецелосна или недозволена ревизија ќе ја отфрли ревизискиот суд со решение ако тоа, во границите на своите овластувања (член 375), не го сторил првостепениот суд.“

В. Закон за граѓанската постапка од 2005 година

22. Член 400 од Законот за граѓанската постапка од 2005 година го предвидува следното:

“(1)Кога Европскиот суд за човекови права ќе утврди повреда на некое човеково право или на основните слободи предвидени во Европската конвенција за заштита на основните човекови права и слободи и во Дополнителните протоколи на Конвенцијата, кои Република Македонија ги ратификувала, странката може во рок од 30 дена од конечноста на пресудата на Европскиот суд за човекови права да поднесе барање до судот во Република Македонија кој судел во прв степен во постапката во која е донесена одлуката со која е повредено некое од човековите права или основните слободи за измена на одлуката со која тоа право или основна слобода е повредена.

(2)Во постапката од ставот (1) на овој член соодветно се применуваат одредбите за повторување на постапката.

(3)Во повторувањето на постапката судовите се должни да ги почитуваат правните ставови изразени во конечната пресуда на Европскиот суд за човекови права со која е утврдена повреда на основните човекови права и слободи.“

ПРАВОТО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕНОТ 6 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

23. Жалителот наведе повреда на неговите права според членовите 6, 13 и 14 од Конвенцијата бидејќи Врховниот суд ја отфрлил неговата ревизија како недозволена *ratione valoris* за разлика од неговите претходни одлуки во истиот случај во кој одлучувал за основите по барањето на ревизија на тужителката. Судот смета дека наводите на жалителот треба да се анализираат во рамките на членот 6 од Конвенцијата кој го предвидува следното:

„Секој, при определување на неговите граѓанските права и обврски има право на правичносудењепред трибунал“

A. Дозволеност

24. Владата не приговори во однос на дозволеноста на апликацијата.

25. Судот забележува дека апликацијата не е неоснована согласно членот 35 став 3 точка 1 од Конвенцијата. Понатаму, утврдува дека не е недозволена по друг основ. Затоа мора истата да биде прогласена за дозволена.

B. Основот

1. Поднесоците на странките

26. Жалителот поднесе дека вредноста на спорот била МКД 3,006,472. Таа била утврдена од вештак и останала иста за времето на целата постапка. Сите пресуди, освен пресудата од 14 ноември 2005 година (види параграф 18 погоре) го наведувале тој износ во нивните

воведи во однос на вредноста на спорот. Така, „нему му биле скратени правата кои ги уживала тужителката.“ Конечно, тој наведе дека вредноста на спорот бил важен елемент во постапката што судовите требало да ја земат предвид *ex officio*.

27. Во обсервациите, Владата упати на поднесоците на Врховниот суд во однос на конкретниот случај каде судот наведе дека:

“Врховниот суд никогаш не ја испитувал дозволеноста на ревизиите во контекст на вредноста на спорот пред истакнувањето на приговорот од тужителката во нејзиниот одговор на ревизијата поднесена од жалителот. Судот го сторил тоа за прв пат во неговата одлука од 20 март 2008 година кога ја отфрлил ревизијата (на жалителот) како недозволена...”

28. Владата понатаму наведе дека вредноста на тужбеното барање не била специфицирана во ниту една од пресудите донесени по пресудата на Врховниот суд од 18 мај 2005 година. Понатаму, жалителот не приговарал по тој основ на неговата жалба против првостепената одлука од 14 ноември 2005 година, и покрај тоа што имал правно застапување. Конечно, тие останаа на ставот дека судовите немале обврска да ја утврдат вредноста на спорот која била единствена одговорност на тужителот. Вредноста на спорот можела да се промени во текот на постапката. Владата заклучи дека пресудата на Врховниот суд од 20 март 2008 година за оценка на дозволеноста *ratione valoris* на ревизијата на жалителот, посебно кога таков приговор бил истакнат од тужителката, била законска и правилна.

2. Оценка на Судот

29. Судот потсетува дека правото на фер судење мора да биде протолкувано во светло на Преамбулата на Конвенцијата која го декларира владеењето на правото како дел од заедничкото

наследство на Земјите Договорнички. Еден од фундаменталните аспекти на владеењето на правото е принципот на правна сигурност (види *Brumărescu v. Romania* [GC], бр. 28342/95, параграф 61, ECHR 1999-VII).

30. Понатаму, спротивни одлуки во слични случаи расправани од ист суд, кој дополнително е и судот во последна инстанца во случајот може, во отсуство на механизам кој обезбедува конзистентност, да го повреди тој принцип и така, да ја заслабне јавната доверба во судството (види *Beian v. Romania* (бр. 1), бр. 30658/05, параграфи 36-39, ECHR 2007-XIII; *Tudor Tudor v. Romania*, бр. 21911/03, параграф 29, 24 март 2009; и *Спасески и други против Република Македонија* (дец.), бр. 15905/07, 27 септември 2011), при што, таквата доверба е една од основните компоненти на држава заснована на владеењето на правото. Во случајот *Јордан Јорданов и други* Судот ги утврди прашањата кои треба да бидат оценети кога се анализира дали конфликтни одлуки во слични случаи донесени од ист суд го повредуваат принципот на правна сигурност согласно членот 6 од Конвенцијата: 1) постоење на „длабоки и долготрајни разлики“ во релевантната судска пракса; 2) дали домашното право обезбедува механизам способен за отстранување на судската неконзистентност; и 3) дали овој механизам бил применет и ако да, какви биле ефектите (види *Iordan Iordanov and Others v. Bulgaria*, бр. 23530/02, параграф 49, 2 јули 2009). Следствено, Земјите Договорнички имаат обврска да го организираат нивниот систе на начин што ќе се избегне донесувањето на спротивставени одлуки (види *Nejdet Şahin and Perihan Şahin v. Turkey* [GC], бр. 13279/05, параграф 55, 20 октомври 2011).

31. Судот утврди дека конкретниот случај се однесува на граѓанска постапка во која тужителката поднела две алтернативни барања против

жалителот, имено да биде призната како сопственик на половина од имотот наводно стекнат за време на бракот или да добие паричен еквивалент на половината. Иако износот на компензацијата не бил наведен во тужбата, тужителката ја утврдила вредноста на спорот на МКД 10,000. Врз основа на вештањето наредено брзо по поведувањето на спорот од страна на тужителката, првостепениот суд утврдил дека вредноста на спорот бил МКД 6,012,944 (види параграф 7 погоре). Првостепениот суд очигледно се осврнал на тој износ за пресметување на вредноста на спорот бидејќи ја утврдил вредноста на спорот на МКД 3,006,472, која одговара на половината од вредноста на имотот како што било утврдено од вештакот и како што било наведено од тужителката (види параграфи 8 и 9 погоре). Тоа се чини во согласност со членот 34 став 1 од Законот за граѓанската постапка од 1998 година (види параграф 21 погоре). До 14 ноември 2005 година, датумот кога првостепениот суд ја признал тужителката како еднаков заеднички сопственик на имотот во прашање, истата вредност на спорот (МКД 3,006,472) беше наведена во скоро сите судски пресуди (види параграфи 8-17 погоре). За тоа време, биле донесени 4 првостепени и второстепени пресуди, како и две пресуди на Врховниот суд. Во тие пресуди поднесени по барање за ревизија од тужителката, Врховниот суд ја прифатил вредноста на спорот наведена од пониските судови. Тоа е очигледно од воведниот дел на неговите пресуди датирани од 30 септември 1999 и 18 мај 2005 година (види параграфи 11 и 17 погоре). Врховниот суд во тие пресуди не ја оценил дозволеноста на жалбите на тужителката (види параграф 27 погоре). Жалителот исто така не ја спорел, во одговор на жалбите на тужителката, надлежноста на Врховниот суд во таа смисла (види параграф 16 погоре). Меѓутоа, ништо не наведува ниту бил презентираан некој доказ пред Судот, дека Врховниот суд немал надлежност да ја разгледува, согласно членот 378 од Законот за граѓанската постапка од 1998 година (види параграф

21 погоре), дозволеноста *ratione valoris* на ревизиите на тужителката по свое наоѓање. Врховниот суд, во тие пресуди, ја прифатил надлежноста *ratione valoris* и одлучувал за основаноста по барањата за ревизија на тужителката. Како резултат, тој наредил повторно разгледување на случајот.

32. На 7 декември 2006 година жалителот поднел до Врховниот суд барање за ревизија по пресудите од 14 ноември 2005 година и 24 октомври 2006 година (види параграфи 18 и 19 погоре) легитимно очекувајќи дека ќе биде одлучувано по основите на барањето. Во таа смисла, Судот забележува дека истите правила за дозволеноста *ratione valoris* се применувале во текот на целата постапка. Понатаму, нема информации ниту беше доставен доказ дека барањето на тужителката или противтужбата на жалителот биле изменети по одлуката на Врховниот суд од 18 мај 2005 година. Со пресуда од 20 март 2008 година Врховниот суд, меѓутоа, го отфрла барањето за ревизија на жалителот како недозволено *ratione valoris*, така, отстапувајќи од неговото гледање на ова прашање во неговите претходни одлуки. Врховниот суд, имајќи ја предвид вредноста на спорот специфицирана во тужбата на тужителката (МКД 10,000), доказот за платените судски такси од страна на тужителката и судските такси платени од жалителот, утврдил дека вредноста на спорот била под законскиот праг утврден во членот 368 став 3 од Законот за граѓанската постапка од 1998 година. Во отсуство на било какво објаснување, останува нејасно зошто не ги зел предвид тие елементи во неговите претходни одлуки од 30 септември 1999 година и 18 мај 2005 година. Одлуката на Врховниот суд од 20 март 2008 година не содржи повикување на било која пресуда и не дава образложение зошто различна судска пракса била применета за одлучување по исто прашање во ист случај. Понатаму, Врховниот суд бил обврзан, согласно домашното право, а

особено членот 320 став 1 од Законот за граѓанската постапка од 1998 година (види параграф 21 погоре), со неговите претходни одлуки, кои веќе го решиле прашањето за дозволеноста на барањето за ревизија *ratione valoris* во конкретниот случај. Тие пресуди биле обврзувачки за истиот суд во подоцнежните фази на истата постапка (види *Vusić v. Croatia*, бр. 48101/07, параграф 43, 1 јули 2010).

33. Во светло на погоре наведеното, Судот смета дека контрадикторните пресуди донесени од Врховниот суд во истиот случај во однос на неговата надлежност *ratione valoris* се некомпатибилни со принципот на правна сигурност. Со донесувањето на различна одлука за исто прашање во иста постапка и така ефективно укинувајќи ги своите претходно донесени одлуки, без било какво повикување на нив или образложение за спротивното, Врховниот суд во овој случај самиот станал извор на несигурност. На овој начин тој го повредил принципот на правна сигурност, инхерентен на членот 6 параграф 1 од Конвенцијата (*ibid*, параграф 45).

34. Следствено, била сторена повреда на членот 6 параграф 1 од Конвенцијата.

II. ПРИМЕНА НА ЧЛЕНОТ 41 ОД КОНВЕНИЦИЈАТА

35. Членот 41 од Конвенцијата предвидува:

„Кога Судот ќе оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на протоколите, и доколку внатрешното право на засегнатата Висока договорна страна овозможува само делумна репарација на штетата, тогаш доколку е тоа неопходно, Судот ќе му додели правична отштета на оштетениот.“

A. Отштета

36. Жалителот бараше 20,000 евра (ЕУР) од кои ЕУР 10,000 се однесуваа за прекумерна должина на постапката.

37. Владата ги оспори овие барања како неосновани и делумно неповрзани со наводната повреда.

38. Судот смета дека основата за правична отштета во овој случај мора да биде повредата на принципот на правна сигурност според членот 6 од Конвенцијата во врска со конфликтната судска пракса на судот, во истата постапка, во однос на неговата јурисдикција *ratione valoris*. Понатаму забележува дека барањата на жалителот за правична отштета делумно не се поврзани со утврдената повреда, туку тие се однесуваат на должината на постапката, прашање кое не беше покренато во апликацијата. Воедно, **Судот не може да шпекулира за исходот од спорната постапка доколку не била утврдена повреда** (види, *mutatis mutandis*, *Schmautzer v. Austria*, 23 октомври 1995, параграф 44, Series A no. 328-A, и Демерџиева и други против Република Македонија, бр. 19315/06, параграф 33, 10 јуни 2010). Следствено, не утврдува каузална врска меѓу бараната отштета и утврдената повреда на членот 6. Така, Судот не досудува надоместок по овој основ.

39. Судот меѓутоа смета дека, во основа, најсоодвениот начин на надоместок би бил да се обезбеди жалителот, доколку тој бара, да му биде дозволено повторување на постапката согласно членот 400 од Законот за граѓанската постапка од 2005 година (види параграф 22 погоре) придржувајќи се до сите барања за фер судење (види *Vusić*, цитиран погоре, параграф 58 и Демерџиева и Други, цитиран погоре, погоре 34).

В. Трошоци и издатоци

40. Жалителот исто така бараше ЕУР 5,000 за трошоците и издатоците кои се појавиле пред домашните судови и ЕУР 700 за тие

пред Судот. Нема доставено докази како поткрепа на неговите наводи. Тој понатаму бара ЕУР 4,100 за трошоците во судењето и извршувањето со тужителката, за што тој бил одговорен според домашните судови во спорната постапка.

41. Владата ги оспори овие наводи како неосновани.

42. Судот утврди дека согласно членот 60 од Деловникот на Судот, „жалителот мора да ги поднесе поединечно деталите за сите наводи, заедно со сите релевантни документи во поддршка, а заради пропустот на истото Советот може да го отфрли барањето делумно или во целост“ (види Паризов против Република Македонија, број. 14258/03, параграф 71, 7 февруари 2008). Судот забележува дека жалителот не поднел никаков документ во поддршка на неговите наводи за надоместок на трошоците и издадоците кои се појавиле пред домашните судови и пред Судот. Понатаму, утврдува дека барањето за надоместок на судските и извршните трошоци во спорната постапка со тужителката се поврзани со исходот на таа постапка за која Судот веќе се произнесе дека не може да шпекулира што би било доколку не била утврдена повреда. Следствено, не досудува надоместок по овој основ.

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ ЕДНОГЛАСНО

1. *Ја прогласува* жалбата за допуштена;
2. *Утврдува* дека имало повреда на членот 6 од Конвенцијата;
3. *Го одбива* барањето на жалителот за правична отштета.

Изготвено на англиски и доставено на писмено на 25 април 2013 година, согласно член 77 ставови 2 и 3 од Деловникот на Судот.

Søren Nielsen

Секретар

Isabelle Berro-Lefèvre

Претседател